

Zalig die hongeren naar gerechtigheid

Preek over Mattheus 5:6

Te lezen: Mattheus 5:1-12
Zuilen, 2 februari 1975

Jantje komt om vier uur s' middags uit school thuis, en draait alsmaar om de tafel waarop de koekjestrommel staat, 'Moe, mag ik een koekje?' 'Waarom?' 'Ik heb zo'n honger!' Ik ken ouders die in zo'n geval zeggen: Dat mag je niet zeggen, Jantje! Je hebt geen honger, je hebt alleen maar trek!

Een reactie om over na te denken! Wij weten eigenlijk niet wat honger is. Wat honger is, zou iemand uit India of uit de Sahel-landen ons moeten komen vertellen. Hij zou zeggen: Honger hebben is: zó leeg zijn, dat je bezeten bent van de gedachte aan een stuk droog brood. Echt honger hebben is: Het in je lichaam en in je geest voelen dat de dag van morgen afhangt van een kommetje rijst. Waarschijnlijk zullen velen van u uit eigen ervaring wel weten wat dorst is. Op een hete zomerdag, uren fietsen in de brandende zon, hebt u gesnakt naar een slok water. Na een operatie teerde u op de momenten dat een verpleegster haar vinger in een glas water doopte en uw koortsige lippen bevochtigde. Honger en dorst zijn de sterkste verlangens die een mens kan voelen. In honger en dorst gaat het immers om de meest elementaire levensbehoeften. Honger die niet gestild en dorst die niet gelest wordt, leiden tot de dood. 'Ik sterf van de honger' zegt uw zoon na een middagje voetballen terwijl hij naar de broodtrommel loopt. Hij overdrijft schromelijk wat zijn honger betreft, maar hij heeft de echte honger ondertussen wel juist getypeerd: aan honger sterf je tenslotte.

Weet u wat we eens moesten doen? Als uw zoon van het voetbalveld thuiskomt met de woorden: 'Ik sterf van de honger', zou u eens de woorden van Jezus moeten aanhalen: 'Zalig die hongeren naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden'. Na een voetbalwedstrijd vol grofheden en gemene overtredingen, zou je het de spelers moeten vragen: 'Verlangen jullie na zo'n wedstrijd nu nooit hartstochtelijk naar een spel dat in gerechtigheid gespeeld wordt? Een spel volgens Gods spelregels, waarin God zelf scheidsrechter is, maar geen éénmaal voor een overtreding hoeft af te fluiten?

Wat zijn we diepgezonken als mensen! Wanneer we na anderhalf uur gemeen en grof spelen alleen maar honger hebben in brood met gebakken eieren, en geen stervende honger hebben in spel tussen mensen dat in gerechtigheid gespeeld wordt! Wanneer we na het kijken naar een euro-cupwedstrijd waarin twee spelers van het veld zijn gedragen tegen elkaar zeggen, wil je nog een bitterbal? Weet u wat we eens moesten doen? Als uw man 's avonds van zijn werk thuiskomt en onder het spreken van de woorden: 'Ik sterf van de dorst', naar de ijskast loopt, zou u hem eens moeten vragen: 'Heb je na een dag van zaken doen, na een dag waarin je collega's hebt horen vloeken, na een dag waarin je de afgunst tussen twee kerkmensen hebt geproefd, niet meer dorst in gerechtigheid dan in een glas Sinas of Heineken?' Jezus zegt: Zalig die dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

Wanneer we ergens een stervende honger en een stervende dorst naar zouden moeten hebben, dan zeker naar de gerechtigheid! Want we sterven tenslotte aan het gebrek aan gerechtigheid. Je kunt heel lang en diepzinnig en technisch discussiëren

over het probleem dat driekwart van de mensheid hongerlijdt en één kwart in overvloed leeft. Je kunt ook in één keer doorstoten tot de kern van de zaak, en zeggen: Het ontbreekt ons aan gerechtigheid. De verhoudingen tussen de volkeren zijn niet recht. De verhoudingen zijn niet getrokken langs de liniaal van God. Mensen sterven aan het gebrek aan gerechtigheid. Op dit moment tien duizenden in de ontwikkelingslanden. Over twintig jaar wellicht tienduizenden in het westen. Wanneer de machtig geworden 'Derde Wereld' ons de rekening van eeuwen ongerechtigheid komt presenteren.

In hoeveel huwelijken zal de liefde tenslotte sterven aan gebrek aan gerechtigheid? Liefde is geen gevoel dat je aanwaait en dat blijft, buiten je eigen verantwoordelijkheid om. Liefde heeft gerechtigheid nodig, rechte, gezonde structuren. Een verkeerde gewoonte. De behoefte van één der partners alle dingen zelf te regelen. Het zo gegroeide gebruik om de andere avond bij anderen op bezoek te zijn. De schaamte om elkaar te vinden in schuldbekentenissen en gebed. Wat kunnen er in een huwelijk veel dingen scheef komen te liggen! Gewoontes, relaties en een manier van met elkaar omgaan, die niet recht zijn, niet volgens Gods liniaal lopen. Hoeveel liefde sterft tenslotte door een chronisch gebrek aan gerechtigheid? Wij zouden eigenlijk moeten sterven van de honger en dorst naar de gerechtigheid. Wanneer we iets nodig hebben, is het gerechtigheid, de rechte lijnen van God. Er zijn genoeg mensen die ontevreden zijn met alles wat er in de maatschappij scheefligt. Maar ik vraag me weleens af: Hebben ze echt honger en dorst naar de gerechtigheid?

Wie honger heeft en dorst, wéét wat hij nodig heeft, heel doelgericht gaan zijn verlangens en zijn activiteiten naar één bepaalde zaak uit, wie honger en dorst kent, heeft er ook wat voor over om die gestild en gelest te krijgen. Veel mensen die ontevreden met deze wereld zijn doen denken aan kinderen die aan tafel zitten en niets lusten. Ze zitten alleen te mopperen en verwend te zijn en ruzie te maken. Ze hebben niet echt honger en dorst. Er zijn genoeg mensen die ontevreden zijn met alles wat scheef is in onze wereld. Er zijn er maar weinigen die echt honger en dorsten naar de gerechtigheid.

Bent u iemand die hongert en dorst naar de gerechtigheid? Honger en dorst zijn heel persoonlijke verlangens. Wanneer Jezus zegt: 'Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid', richt Jezus zich heel persoonlijk tot u. Hij dringt met deze woorden door tot uw meest persoonlijke drijfveren en gevoelens. Wat voelt u in uw hart, wanneer u een scheve schaats hebt gereden in uw gezin, op uw werk, in de gemeente? Voelt u onzekerheid en angst om wat de mensen zullen zeggen? Voelt u schaamte omdat u in aanzien zult zakken? Voelt u boosheid op u zelf, omdat u zichzelf niet beter in de hand hebt gehad? Of voelt u zich dan leeg en uitgedroogd? Hongert en dorst u na uw scheve schaats voor Gods rechte sporen? Hebt u er alles voor over om die honger door God gestild en die dorst door God gelest te krijgen? Bid u: 'O God, een ding heb ik nodig om verder te kunnen leven: neem al het scheve uit mijn leven weg, en vul mij met uw gerechtigheid. Verzadig mij met uw liefde en vergeving die al het kromme recht maakt?' Vul mij met de geest van heiligmaking die de kracht geeft in het leven rechte sporen te trekken. Bent u iemand die hongert en dorst naar de gerechtigheid?

In de winkel van Galerie Modernes staat een apparaat dat het publiek aangeprezen onder de leus: 'Tart uw reactiesnelheid'. Vanmorgen zou ik tegen u willen zeggen: 'Tart u eens uw honger en dorst naar de gerechtigheid'. Neemt u eens de hongerproef. Verlangt u er hartstochtelijk naar om in uw leven Gods wil te doen? Om te

groeien in het geloof? Hoeveel hebt u ervoor over om Gods wil te doen? Denkt u eens een ogenblik aan die mensen voor wie u weet, dat er veel fout en scheef zit in hun leven. Haalt u zich die familieleden, buren en kennissen eens voor de geest. Voelt u in uw hart nu het brandend verlangen opkomen om door God in dienst genomen te worden? Om door Hem gebruikt te worden als een instrument waarmee Hij door al het scheve in die levens recht te zetten? Stijgt in uw hart het gebed op 'Maak mij het kanaal van uw zegen, o Heer'? Hongert en dorst u naar de gerechtigheid?

We moeten deze zaligspreking nog eens aandachtig lezen. Er zit een geweldige verrassing in; Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden'. Hoort u de verrassing: '... want zij zullen verzadigd worden' Meneer, nu u ontdekt hebt dat u scheef staat tegenover uw vrouw, tegenover uw collega, hoeft u niet in een kramp terecht te komen. U hoeft niet krampachtig te proberen al het scheve eigenhandig weer recht te zetten. Dat wil God doen! De gerechtigheid waarnaar u verlangt, wil God u schenken! Bid God om genade. Beken schuld tegenover uw vrouw of collega. Toon uw verlangen naar een herstelde relatie. En God zal al het scheve zelf recht maken.

Eigenhandig kun je in verhouding tot anderen wel veel krom maken. Maar eigenhandig kun je het kromme nooit weer recht maken. En blijft altijd een kreukel achter, er moet een wonder gebeuren, wil die kreukel verdwijnen. God wil dat wonder verrichten. U hoeft niet zelf voor gerechtigheid te zorgen, Gerechtigheid wil God u schenken. '... want zij zullen verzadigd worden'. Wij behoeven niet zelf onze honger naar gerechtigheid te stillen. God wil ons er mee verzadigen. Hij wil ons te eten en te drinken geven van zijn gerechtigheid.

Straks mogen we het avondmaal vieren. De avondmaalsviering is de beste uitleg van Mattheus 6:6 die je je kunt indenken. Over enkele ogenblikken nodigt Jezus ons aan de avondmaaltafel met de woorden: 'Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden'. U mag plaats nemen aan de tafel die God zelf gedekt heeft. Hij geeft u te eten van de spijs en van de drank die Hij zelf bereid heeft. In brood en in wijn geeft Hij u te eten en te drinken van de gerechtigheid die Hij zelf heeft bereid. In het sterven en in de opstanding van Jezus Christus heeft God alles recht gemaakt, wat mensen krom hebben gemaakt. Al uw scheve schaatsen, alle verdraaide verhoudingen, alle foute gedachten, al uw schuld. Alles wat u krom hebt gebogen in het leven, heeft God op Goede Vrijdag en met Pasen recht gemaakt. Uw en mijn leven lijkt op een verbogen, krom gedraaide ijzeren staaf die nergens meer voor deugt. Een staaf die alleen nog maar in stukjes gebroken en in de oven gesmolten kan worden.

Op Golgotha laat Jezus zijn lichaam verbreken voor al onze kromheden, hij laat zijn lichaam verbreken om in Gods oven omgesmolten, met Pasen haalt God Hem uit zijn oven. Hij wekt zijn Zoon op in gerechtigheid en tot uw en mijn rechtvaardig making. Het brood dat wij straks breken is het teken van Jezus' lichaam dat om uw en mijn kromheden verbroken werd. Het avondmaalsbrood spreekt van onze kromheden die God recht getrokken heeft. Het is gerechtigheidsbrood.

Wanneer u hongert naar de gerechtigheid, wil God u verzadigen, te eten geven van de gerechtigheid die Hij bereid heeft. Aan het kruis heeft Jezus zijn bloed vergoten tot vergeving van al uw en mijn ongerechtigheden. De avondmaalswijn is het teken van dit bloed. Wanneer Jezus u de beker aanreikt, geeft Hij u te drinken van zijn gerechtigheid. In de avondmaalsviering wordt ons zichtbaar en tastbaar gemaakt, wordt ons te proeven gegeven, hoe we deze woorden in Jezus moeten verstaan:

‘Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden’.

We hoeven niet zelf voor de gerechtigheid te zorgen! Veel goedwillende, bewogen, christelijk geïnspireerde mensen menen dat we zelf op aarde alles recht moeten zetten, spot niet met hen! Ze maken meer ernst met hun overtuiging dan veel vrome christenen. Alleen: na verloop van tijd raken ze moedeloos uitgeput, of ze raken in een kramphouding. Je zou die mensen alleen willen toeroepen: Wij hoeven niet zelf voor gerechtigheid te zorgen, God wil ons te eten geven van de tafel die Hij met Zijn gerechtigheid heeft gedekt. Het enige wat van u en mij gevraagd wordt, is dat wij hongeren en dorsten.

Over dit hongeren en dorsten zou nog veel te zeggen zijn. Ik zal dit niet doen. Voor doordeweeks thuis: U zult alleen honger hebben wanneer u niet gesnoept hebt vóór het eten. Een mens heeft alleen honger naar de gerechtigheid, wanneer hij zijn maag niet vol gestopt heeft met surrogaat-gerechtigheid. Alleen iemand die hard werkt heeft echt honger. Hoe meer u in dienst van Jezus actief bent, hoe sterker u zult hongeren naar de gerechtigheid. Met Jezus onderweg naar het Rijk van God, krijg je echt honger en de gerechtigheid in dit Rijk. Alleen iemand die het juiste voedsel neemt, heeft gezonde honger. Wie eenmaal in Gods gerechtigheid heeft geproefd verlangt naar méér. Dat ene stukje avondmaalsbrood, dat ene slokje avondmaalswijn, smaken naar méér. Dat méér zal aangereikt en geschonken worden aan het Bruiloftsmaal van het Lam. Gods gerechtigheid smaakt naar méér. Dit alles voor degene die thuis de preek willen voortzetten.

Jezus vraag van ons alleen dat wij honger hebben en dorst. U moet met een lege maag bij God aan tafel willen gaan. U moet uw honger en uw dorst ook tegenover Jezus en tegenover elkaar willen uitspreken. Heel persoonlijk nodigt Jezus u uit uw leegheid te overdenken en aan Zijn tafel plaats te nemen. ‘Zalig die honger en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden’

Amen.